

LAWO
CLASSICS

THE MISSION

THE NORWEGIAN WIND ENSEMBLE
MARK BENNETT – CONDUCTOR
NORDIC VOICES



THE MISSION



«Det finnes ikke en spansk jente som ikke er født som danserinne», skrev Cervantes tidlig på 1600-tallet (*La Gran Sultana*). Dette utsagnet kan også definere spansk musikk: Det finnes ikke spansk musikk (eller latin-amerikansk musikk) som ikke setter i gang danselysten. I sitt forfatterskap nevner Cervantes blant annet chaconaen som en slik uimotståelig, svingende komposisjonsform. Denne innspillingen med Det Norske Blåseensemble med musikk fra 1400–1700-tallet, tar utgangspunkt i historisk fremførelsespraksis blandet med et naturlig instinkt for livfullt spill og heftige rytmer, og et åpent sinn for hvordan musikken kan kommunisere på best mulig måte med dagens publikum.

Selv om repertoaret spenner over mer enn to århundrer, er det mange elementer som forener alle komposisjonene på denne innspillingen. Ostinato basser (gjentatte bass- og

«There is not a Spanish girl who is not born a dancer», Cervantes wrote in the early 1600s (*La Gran Sultana*). The same claim can likewise define Spanish music: There is no Spanish (or Latin American) music that does not ignite the desire to dance. The literary works of Cervantes mention, among others, the *Chacona*, as being just such an irresistibly rhythmic compositional form. This recording of music from the fifteenth to the eighteenth century by The Norwegian Wind Ensemble fuses historical performance practice with a natural instinct for lively playing and fiery rhythms. It is moreover an open-minded approach to how this music can communicate most effectively with today's audiences.

Although the repertoire spans more than two centuries, there are many elements that unite the compositions on this recording. Ostinato basses (repeated bass and chord patterns)

akkord-mønstre) og svingende, vekslende rytmer er like mye til stede på 1500-tallet som på 1700-tallet, selv om det går fra et modalt tonespråk til dur–moll-tonalitet. Innspillingen viser også den kulturelle utvekslingen mellom to kontinenter, gjennom rytmiske elementer som fant veien fra Latin-Amerika og inn i den europeiske musikken (f.eks. chacona), og komposisjoner som *Hanacpachap Cussicuinin* fra Peru, som er helt utenkelige uten de kompositoriske teknikkene europeerne brakte med seg. *Hanacpachap Cussicuinin*, som ble publisert av Juan Pérez Bocanegra i 1631, er en av de første hele komposisjonene fra den nye verden man kjenner i dag.

Inspirert av Jordi Savall og hans ensemble Hesperion XX, The Harp Consort og andre tidligmusikkensembler har orkesterets arrangør Stian Aareskjold latt Det Norske Blåseensemblets unike klang sette sitt preg på dette fargerike repertoaret. Orkesteret opererer med originalinstrumenter i messingseksjonen og med både kontrabass og barokkgitarer strenget opp med tarm, men lar likevel saksofoner og klarinetter få sette sitt preg på klangbildet, i ekte pragmatisk, barokk ånd – man tager hvad man haver. Zinken, som var et av den tidlige barokkens mest populære blåseinstrumenter (en slags tretrompet), bidrar også til innspillingens unike klangfarger, med virtuos ornamentikk og en nesten vo

and spirited, fluctuating rhythms are found as often in the sixteenth as in the eighteenth century, while at the same time revealing a progression from a modal tonal language to a major-minor tonality. The recording also points to the cultural exchange that took place between two continents, for example, in the form of rhythmic elements that found their way from Latin America into European music (cf. Chacona), and in compositions such as *Hanacpachap Cussicuinin* from Peru, which is inconceivable without the compositional techniques brought over by the Europeans. Published by Juan Pérez Bocanegra in 1631, it is one of the first complete compositions known from the New World.

Inspired by Jordi Savall and his ensemble Hesperion XX, The Harp Consort, and other early music ensembles, orchestra arranger Stian Aareskjold has allowed The Norwegian Wind Ensemble's unique sound to leave its mark on this richly coloured repertoire. The orchestra employs original instruments in the brass section, and double bass and baroque guitar strung with gut strings. At the same time, it also lets saxophones and clarinets shape the overall sound in the genuinely pragmatic Baroque spirit: one uses what one has. The zink, a kind of wooden trumpet and one of the most popular wind instruments of the early Baroque period, contributes as well with

kal klangbehandling. Nordic Voices opererer med én på hver stemme, noe som var tidens trend når det skulle fremføres madrigaler i de borgerlige hjem.

Vi finner i denne musikken en syntese av påvirkninger fra arabiske, italienske, franske og spanske tradisjoner, og mye av repertoaret ligger i grenselandet mellom folkemusikk og kunstmusikk. Det er derfor nærliggende med en levende tilnærming til stoffet, der utøvernes bakgrunn, geografi og tilgang på instrumenter blir en naturlig del av uttrykket. Flere av komposisjonene på plata har ukjent komponist, men en rekke av komposisjonene har også en navngitt opphavsmann. Det betyr likevel ikke alltid at vi har med komponisten å gjøre, det kan like gjerne være arrangøren eller i enkelte tilfeller kun utgiveren.

Flere av komposisjonene finnes bare i tabulatur for barokkgitar eller vihuela (en spansk versjon av renessanselutten, men i utseende er den mer lik en gitar). Her blir det arrangørens og musikernes oppgave å finne en tilnærming til stoffet som gjør at det både høres og føles som originalmusikk.

I tiden rundt Kristoffer Columbus' oppdagelse av Amerika utviklet Spania en stor og aktiv skole innen vokal polyfoni. Denne ble igjen beriket gjennom kontakt med resten av Europa, ikke minst via italienske, franske og

its virtuoso ornamentation and almost vocal sound quality to the unique timbre heard on this recording. Nordic Voices employs one singer per part, which was the trend of the time when performing madrigals in homes of the bourgeoisie.

We find in this music a synthesis of influences from Arabic, Italian, French, and Spanish traditions, and much of the repertoire is on the borderline between 'traditional' and 'serious' music. It is therefore natural to use an organic approach to the material by which the background, geography, and instruments of the performers become an inherent part of the expression. Some of the compositions on the album are by anonymous composers, while the authorship of a number of others is known. It does not, however, always refer to the composer; it can just as well be the arranger or, in some instances, only the publisher.

A number of the compositions exist only as tablature for baroque guitar or vihuela (a Spanish version of the Renaissance lute, but more like a guitar in appearance). Here it becomes the task of the arranger and musicians to find an approach to the material that makes it sound and feel like original music.

Around the time of Christopher Columbus's discovery of America, Spain developed a large and active school within vocal polyphony. It,

flamske forbindelser. Karl den femte, som overtok tronen i det enorme Habsburgmonarkiet, skapte tette bånd mellom den italienske og den spanske kulturen.

Den eldste musikken på denne innspillingen er *Propiñán de Melyor*, som stammer fra Columbina-noteboken, etter Fernando Columbus, den store oppdagerens andre sønn. Han fikk tak i boken i 1534 og hadde den i sitt rikholdige bibliotek. Musikken er antagelig skrevet ned noe tidligere, ettersom stilen er sterkt preget av den flamske musikken på slutten av 1400-tallet.

Luis de Milán's (1500–1561) *Pavana y Galliarda* tilhører 1500-tallets flotteste instrumentalmusikk og ble muligens fremført i mange forskjellige versjoner, selv om vi i dag kun kjenner til hans versjon skrevet i tabulatur for vihuela. Pavane og galliard var for øvrig den mest populære sammensetningen av danser fra tidlig på 1500-tallet til langt ut på 1600-tallet. Da overtok gradvis den franske dansesuiten.

Vokalkomposisjonene på plata har stor spennvidde, både når det gjelder musikalske stiltrekk og tekstlig innhold. Sanger som *Belle qui tiens ma vie* er preget av den høviske kjærligheten som Cervantes så treffende beskriver og håner i sin roman *Don Quijote*:

in turn, was enriched through contact with the rest of Europe, not least via Italian, French, and Flemish connections. Charles V, who assumed the throne of the vast Hapsburg Monarchy, created close ties between the cultures of Italy and Spain.

The oldest music on this recording is *Propiñán de Melyor*, which comes from the Columbina notebook of Fernando Columbus, the great explorer's second son. He acquired the book in 1534 and kept it in his elaborate library. The music was presumably written down somewhat earlier, inasmuch as the style bears the distinct mark of late fifteenth-century Flemish music.

Luis de Milán's (1500–1560) *Pavana y Galliarda* is one of the most splendid examples of instrumental music of the sixteenth century and may have been performed in different versions, although today we know only his version written in tablature for vihuela. *Pavan and Galliard* was, moreover, the most popular set of dances from the early sixteenth until well into the seventeenth century. It was gradually supplanted by the French dance suite.

The vocal compositions on this album are broad in scope with respect to both stylistic features and textual content. Songs such as *Belle qui tiens ma vie* are characterized by the courtly love that Cervantes so aptly describes

*Belle qui tiens ma vie
Du vakre som holder mitt liv
fanget i dine øyne,
som har ødelagt min sjel
med grasiøse smil.
Kom, vær min hjelp,
ellers må jeg dø.*

Thoinot Arbeau (1520–1595), som regnes som opphavsmannen til denne sangen, var mest kjent for sin *Orchésographie*, en av 1500-tallets viktigste dansemanualer. Noen av de andre sangene på innspillingen er mer direkte i sitt budskap, som den ironiske og hånende *Vecchie Letrose* av Adrian Willaert:

*Ekle gamle gubbe,
du er ikke god for noe,
kun for å ligge og vente på graven.
Slå, slå, slå med din kjepp,
ekle gamle gubbe, morderisk og gal.*

Gaspar Sanz (1640–1710) er et godt eksempel på en spanjol som i lange tider var bosatt i Napoli og dermed skapte en syntese mellom den spanske og italienske kulturen. Han studerte musikk, teologi og filosofi ved universitetet i Salamanca. Gitar lærte han i Napoli, hvor han var organist ved det kongelige hoff. I 1674 publiserte han et av de mest betydningsfulle læreverk for barokkgitar: *Instrucción de música sobre la guitarra española y métodos de sus pri-*

and mocks in his novel *Don Quixote*:

*Belle qui tiens ma vie
You lovely one who holds my life
captive in your eyes,
who has destroyed my soul
with your graceful smile.
Come be my help,
else must I die.*

Thoinot Arbeau (1520–1595), to whom authorship of this song is attributed, was best known for his *Orchésographie*, one of the most important dance manuals of the sixteenth century. Several of the other songs on the recording are more direct in their message, as, for example, the ironic and derisive *Vecchie Letrose* by Adrian Willaert:

*Disgusting old man,
you are good for nothing,
just lying and waiting for the grave.
Strike, strike, strike with your stick,
disgusting old man, murderous and mad.*

Gaspar Sanz (1640–1710) is a good example of a Spaniard who lived for a longer period of time in Naples and thus created a synthesis between the cultures of Spain and Italy. He studied music, theology, and philosophy at the University of Salamanca, and he learned guitar in Naples, where he was court organist. In 1674 he published one of the most impor-

meros rudimentos hasta tañer con destreza, som han utvidet flere ganger. Verket var både musikkteoretisk og en beskrivelse av ulike gitar-teknikker. Den inneholdt en rekke originalkomposisjoner og arrangementer av spanske og italienske melodier og danser. Mange har latt seg inspirere av Sanz' musikk, ikke minst den spanske komponisten Joaquín Rodrigo, som i 1954 skrev *Fantasia para un gentilhombre*, for gitar og orkester, over temaer Sanz hadde notert i barokkgitartabulatur.

Canario eller *Canarios* er en dans som har sin opprinnelse fra Kanariøyene. Den har en karakteristisk veksling mellom 2-takt og 3-takt. Den spanske dansen *Zarabanda* har også en stadig veksling mellom 2-taktsfølelse og 3-taktsfølelse og har gjerne et hurtig tempo. Den er derfor svært annerledes enn den langsomme franske hoffdansen, sarabande.

Juan Arañés eller på katalansk Joan Araniés (ca. 1580–1650) var en spansk komponist som i likhet med blant annet Gaspar Sanz tilbrakte en del av sitt profesjonelle liv i Italia. Her utgav han blant annet sin *Libro Segundo de tonos y villancicos*, sanger for en, to eller tre stemmer. Han skrev også for fire stemmer, som *Chacona*, *A la vida bona*. Samlingen er utstyrt med et unikt gitarakkompagnement hvor hver akkord har et eget bokstav-symbol.

tant instructional methods for baroque guitar: *Instrucción de música sobre la guitarra española y métodos de sus primeros rudimentos hasta tañer con destreza*, which he expanded several times. It contains both music theory and descriptions of various guitar techniques, as well as a number of original compositions and arrangements of Spanish and Italian melodies and dances. Many have been inspired by Sanz's music, not least Spanish composer Joaquín Rodrigo, who in 1954 wrote *Fantasia para un gentilhombre* for guitar and orchestra, based on themes Sanz had noted in guitar tabulature for baroque guitar.

Canario or *Canarios*, a dance originally from the Canary Islands, characteristically alternates between duple and triple metre. In the Spanish dance *Zarabanda* there is also the feeling of alternating between duple and triple metre, usually in a rapid tempo. Thus it is much different from the slow French court dance, the Sarabande.

Juan Arañés, or Joan Araniés in Catalanian (ca. 1580 – ca. 1650) was a Spanish composer who, like Gaspar Sanz and others, spent a part of his professional life in Italy. Among the works he published there was *Libro Segundo de tonos y villancicos*, songs for two or three voices. He also wrote for four voices, as, for example, his *Chacona*, *A la vida bona*. The collection includes a unique guitar accompaniment in which each chord has its own letter symbol.

Chaconnen dukket opp i Spania mot slutten av 1500-tallet og hadde ifølge flere kilder sin opprinnelse i Latin-Amerika. Den var da kjent for sine forførende og svingende rytmer og gjerne litt frekke, ertende tekster som i nett-opp Arañés' *Chacona, A La vida bona*:

*Chaconaen har en deilig klang
av søte akkorder,
og hver gang jeg hører den spilt,
blir jeg ør i hele kroppen.
Til livet, til det gode livet,
liv, la oss dra til Chacona.
Ingen munk er så ren og dydig,
beller ingen nonne.
Når de hører denne klangen,
vil bønnen stoppe opp.*

Cervantes nevner også at chaconaen var egnet for mange par samtidig, og mye tyder på at dansen både var en sosial dans og en dans som ble fremført av de profesjonelle ved teatrene. Dansen hadde helt klart en seksuell karakter og ble derfor i 1615 forbudt å fremføre i teatrene. Det ser likevel ut til at dansen fortsatte å florere.

Jota har sannsynligvis sin opprinnelse fra Aragon i Katalonia. De første beskrivelsene av dansen er fra 1700-tallet, men mye tyder på stort slektskap med den noe tidligere dansen canarios. Den går gjerne i 6/8 takt eller 3/4 takt og ofte med en veksling mellom disse taktartene.

The chaconne, which according to a number of sources originated in Latin America, appeared in Spain toward the end of the sixteenth century. There it was known for its seductive and spirited rhythms and often somewhat impertinent, tongue-in-cheek texts, as in *Chacona, A la vida bona* by Arañés:

*The chacona has a lovely sound
of sweet chords,
and each time I hear it played,
I am wholly enraptured.
To life, to the good life,
life, let us leave for Chacona.
No monk is so pure and virtuous,
nor any nun.
When they hear these sounds,
their prayers will cease.*

Cervantes also mentions that the Chacona was suitable for many couples at the same time, and there is much to suggest that it was both a social dance and a dance performed by theatre professionals. It was clearly sensual in character and for this reason any performance of it in theatres was banned in 1615. Yet the dance seems to have continued to flourish.

The jota appears to have come from Aragon in Catalonia. The first descriptions of the dance date from the eighteenth century, but there is much to suggest that it is closely related to the somewhat earlier Canarios. It is usually played in 6/8 or 3/4 metre, often alternating between these two time signatures.

Antonio de Cabezón (1510–1566) var en av Spanias største renessansekomponister. Han komponerte både kirkemusikk og verdslig musikk. Cabezón reiste Europa rundt med det kongelige kapell og inspirerte blant andre de engelske komponistene Tallis og Byrd til å oppta variasjonsformen. *Diferencias sobre el canto «La Dama Le Demanda»* er et typisk eksempel på en av hans banebrytende komposisjoner.

Francisco de Salinas (1513–1590) var organist og musikkteoretiker og utgav blant annet en bok med mer enn 50 folkelige sanger fra Castilla for å illustrere bredden i områdets rytmiske elementer. *Romance del Conde Claros* er en av disse.

Juan Hidalgo de Polanco (1614–1685) skrev flere operaer, og en stor mengde sanger som fikk en viss berømmelse også utenfor Spania, ikke minst i Italia, Frankrike og Latin-Amerika. Sangen *Ay que me río de amor* er et godt eksempel på hans sjarmerende og forførende stil, her i form av en enkel strofisk sang med en langsom del som går over i en hurtig, svingende del.

Guarachaen har sannsynligvis en afro-cubansk opprinnelse, og navnet kan ha betydningen å more seg eller en *adspredelse*. Vår versjon av guarachaen ble komponert eller samlet i Mexico av Juan Garcia de Zéspedes (1620–1678).

// Vegard Lund

Antonio de Cabezón (1510–1566), one of Spain's greatest Renaissance composers, wrote both religious and secular music. He travelled throughout Europe with the royal orchestra and inspired the English composers Tallis and Byrd, among others, to adopt the formal technique of variation. *Diferencias sobre el canto «La Dama Le Demanda»* is a typical example of his groundbreaking compositions.

Francisco de Salinas (1513–1590) was an organist and a music theorist who published a book containing 50 popular songs from Castile in order to illustrate the breadth of rhythmic diversity in the region. *Romance del Conde Claros* is one of these.

Juan Hidalgo de Polanco (1614–1685) wrote several operas and a large number of songs that achieved some fame outside of Spain, not least in Italy, France, and Latin America. The song *Ay que me río de amor* is a good example of his charming and seductive style, here in the form of a simple strophic song with a slow part that alternates with a faster, more spirited section.

The guaracha is presumably of Afro-Cuban origin. The word can mean a diversion, or to have a good time. Our version of the guaracha was composed or collected in Mexico by Juan Garcia de Zéspedes (1620–1678).

// Vegard Lund



DET NORSKE BLÅSEENSEMBLE ANNO 1734 er en privat ideell stiftelse opprettet i 2003. Formålet er å videreføre Norges eldste orkester i kontinuerlig drift, på grunnlag av tradisjonen fra «1ste Brigades Musikkorps» eller «Divisjonsmusikken» på Fredriksten festning i Halden. Den musikalske profilen til dette unike ensemblet spenner fra klassisk musikk til jazz, og orkesteret har to satsningsområder: historisk musikk, der stilforståelse og fremføringspraksis utvikles og ivaretas, og sanntidsmusikk, der musikken skapes her og nå i grenselandet mellom improvisert og notert musikk. Det er ensemblets ambisjon å være banebrytende innenfor sistnevnte felt, noe som innbyr til grensesprengende musikalsk utfoldelse.

Innen historisk musikk har ensemblet blant annet begeistret publikum med Aareskjolds arrangementer av Vivaldis *De fire årstidene*, Händels *Messias* og Bachs *Juleoratoriet*.

Det Norske Blåseensemble har også en rekke CD-utgivelser innen ulike sjangrer bak seg. *Sketches of Spain* under ledelse av Maria Schneider har høstet mange gode kritikker. Kammeroperaen om Edvard Griegs siste dager, *Blue Mountain*, komponert av Justin Dello Joio, mottok glimrende kritikker i internasjonal presse. Det har også blitt flere innspillinger med musikk av Norges marsjkonge Oscar Borg. De nyeste utgivelsene er jazzsuiten *Tiefenräume* av og med Steffen Schorn, som har ført til internasjonal oppmerksomhet og flere

THE NORWEGIAN WIND ENSEMBLE ANNO 1734 is a foundation established in 2003 for the purpose of maintaining Norway's oldest orchestra with its unbroken tradition dating back to the «First Brigade Band» or «Division Band» of Fredriksten Fortress in Halden. While the musical profile of this unique ensemble ranges from classical music to jazz, it has two particular areas of interest: historic music, with an emphasis on developing and nurturing an understanding of style and performance practice; and real time music created here and now on the borderline between improvised and notated music. It is the ensemble's ambition to be trailblazers within the latter area by inspiring groundbreaking musical development.

In the realm of historic music, the ensemble has delighted audiences with its Aareskjold's arrangements of A. Vivaldi's *The Four Seasons*, G. F. Handel's *Messiah*, and J. S. Bach's *Christmas Oratorio*.

The Norwegian Wind Ensemble has also released a number of CD recordings featuring diverse genres. *Sketches of Spain* under the leadership of Maria Schneider has received many favourable reviews. Justin Dello Joio's chamber opera *Blue Mountain*, an examination of the final days in the life of Edvard Grieg, garnered glowing reviews in the international press. There have also been a number of recordings of the music of Oscar Borg, the king of Norwegian march music. Among the ensemble's recent releases,

gode omtaler i pressen og på radio, samt suksessen *The Brass From Utopia – A Frank Zappa Tribute*, som har blitt omfavnet både av publikum og av Zappa-familien selv.

MARK BENNETT / DIRIGENT studerte ved Royal College of Music i London, under Michael Laird. Det var mens han var der, at fascinasjonen for naturtrompeten og barokkepokens spillestiler ble tent. Han har turnert med mange ledende ensembler med både moderne og historiske instrumenter – bl.a. English Concert, Baroque Brass of London, Orchestra of the Age of Enlightenment og The English Baroque Soloists.

Bennett har spilt inn mange CD-er på både moderne instrumenter og barokktrompet. Blant disse er trompetkonsertene av Haydn og Fasch og dobbeltkonserten av Vivaldi – samtlig med The English Concert under Trevor Pinnock for Deutsche Grammophons Archiv-serie. Med The Purcell Quartet har han spilt inn *A Purcell Collection* og Biber's *Sonatae tam aris quam audis sevient*.

Hele sju innspillinger av Bachs *Brandenburg-konsert nr. 2* har blitt løftet av Bennetts trompetspill, den aller første under sir Neville Mar

Tiefenräume, a jazz suite recorded in collaboration with composer Steffen Schorn, has received attention internationally and numerous flattering reviews in the press and on radio, and another successful recording, *The Brass from Utopia – A Frank Zappa Tribute*, has been embraced by audiences and by the Zappa family itself.

MARK BENNETT / CONDUCTOR won a scholarship to the Royal College of Music in London, where he studied with Michael Laird. Whilst there he was awarded the Royal College Brass Prize and also became interested in the natural trumpet and baroque performance practice. He has performed and toured extensively with many leading modern and period instrument orchestras and ensembles, including the English Concert, London Brass, and Baroque Brass of London, as well as the Orchestra of the Age of Enlightenment and The English Baroque Soloists.

He has made many solo recordings on both the modern and baroque trumpet. These include the Haydn Trumpet Concerto, Fasch Trumpet Concerto, Vivaldi Concerto for 2 Trumpets, and Telemann's Tafelmusik, all with Trevor Pinnock and The English Concert for Deutsche Grammophon Archiv. He has appeared as soloist on two recordings with the Purcell Quartet: *A Purcell Collection*, and Biber's *Sonatae Tam Aris Quam Audis Sevient*.



Stian Aareskjold & Mark Bennett.
Foto: Thomas Andersen (www.thomasfoto.com)

riner og Academy of St. Martin in the Fields, da Bennett bare var 21 år gammel. Andre innspillinger er med bl.a. Orchestra of the Age of Enlightenment, Hanover Band og Chamber Orchestra of Europe.

Fra 1990 til 2001 var Bennett tilknyttet Royal College of Music som professor i både moderne trompet og barokktrompet.

Bredden i hans karriere spenner fra første-trompetist i ledende London-orkestre som London Philharmonic Orchestra og London Symphony Orchestra, til lead trompet i *Cats* under West End-opsetningens siste to år.

Bennett has recorded Bach's *Brandenburg Concerto No. 2* seven times, the first at age twenty-one with Sir Neville Marriner and the Academy of St. Martin in the Fields. Other recordings of this work have been with the Orchestra of the Age of Enlightenment, the Hanover Band, and the Chamber Orchestra of Europe.

Bennett's varied types of music making have included playing principal trumpet with the London Philharmonic Orchestra, the London Symphony Orchestra, and the Royal Philharmonic Orchestra, and playing lead trumpet in the West End production of *Cats* for the last two years of its life in London. He has also played in over one hundred feature films, including *Shakespeare in Love* and *Stargate*.

Bennett was a member of London Brass for ten years and recorded works by Marini, Gabrieli, and Purcell, among others. Conductors he has worked with include Esa Pekka Salonen, Claus Tennstedt, Franz Bruggen, Sir Roger Norrington, William Christie, Ton Koopman, Iona Brown, Christopher Hogwood, Sir Simon Rattle, Philippe Herreweghe, and Sir John Eliot Gardiner.

From 1990 to 2001 Bennett taught both modern and baroque trumpet at the Royal College of Music.

In the last ten years Mark Bennett has built a good relationship with Norway, working

Han har også spilt inn musikk til over 100 filmer, bl.a. *Shakespeare in Love* og *Stargate*.

I de siste ti årene har Bennett knyttet sterke bånd til Norge, og spilt med Norsk Barokkorkester, Oslo Barokkorkester og som solist under Terje Tønnesen med Det Norske Kammerorkester. I 2007 ble Bennett kjent med Stian Aareskjold og utviklet ideer om hvordan barokkens musikk kunne spilles av Det Norske Blåseensemble. Bennett har dirigert flere av Aareskjolds arrangementer av mesterverkene fra den epoken, hvor gamle og moderne instrumenttyper blandes i samme klangbilde, og hvor man etterstreber en autentisk spillestil. Det er et konsept som har slått meget godt an blant både de profesjonelle musikerne og publikum.

STIAN AARESKJOLD / TROMPET er ansatt som trompetist i Det Norske Blåseensemble. Han er også tilknyttet Det Norske Kammerorkester. I tillegg spiller Stian jevnlig barokktrompet i de norske barokkensemblerne, men også i det anerkjente barokkorkesteret English Concert i London.

Han er aktuell som arrangør og leder av Det Norske Blåseensembles kritikerroste CD *The Brass from Utopia – A Frank Zappa Tribute*, og som arrangør av det meste av ensemblets tidligmusikkproduksjoner – så også på den utgivelsen, hvor han både er arrangør og produsent.

with the Norwegian Baroque Orchestra, the Oslo Baroque Orchestra, and as soloist with Terje Tønnesen and the Norwegian Chamber Orchestra. He also appeared at the Oslo Chamber Music Festival in Norway's very first performance of Bach's *Brandenburg Concerto No. 2* with natural trumpet.

In 2007 Mark met Stian Aareskjold while both were performing at the Risør Chamber Music Festival. It was here that they first came up with plans for playing baroque music with The Norwegian Wind Ensemble, with Mark conducting Stian's arrangements. The plan was to achieve an authentic style, while mixing period and modern instruments. This concept has proved very successful and has been extremely popular with both the ensemble and audiences.

Mark has also conducted other groups in Norway, including The Royal Norwegian Navy Band and The Norwegian Armed Forces Band, Northern Norway.

STIAN AARESKJOLD / TRUMPET plays trumpet in the Norwegian Wind Ensemble and is also affiliated with the Norwegian Chamber Orchestra. Moreover, he regularly plays baroque trumpet in Norwegian baroque ensembles, as well as in The English Concert, London's renowned baroque orchestra.



NORDIC VOICES er et klassisk seksstemmig a capella-ensemble som ble etablert i 1996. Sangerne er Tone Braaten, Ingrid Hanken, Ebba Rydh, Per Kristian Amundrød, Frank Havrøy og Trond Olav Reinholdsen. Alle sangerne har sin bakgrunn fra enten Norges musikkhøgskole eller Operahøgskolen, og

Aareskjold served as arranger and leader for The Norwegian Wind Ensemble's critically acclaimed CD *The Brass from Utopia – A Frank Zappa Tribute*. He has arranged most of the music for the ensemble's concerts of early music, and he has served as both arranger and producer on this recording.



*Nordic Voices:
Tone Braaten, Ingrid Hanken,
Ebba Rydh, Per Kristian Amundrød,
Frank Havrøy & Trond Olav Reinholdsen
Foto: Guri Dabl*

NORDIC VOICES is a classical six-voice a capella ensemble established in 1996. Members are Tone Braaten, Ingrid Hanken, Ebba Rydh, Per Kristian Amundrød, Frank Havrøy and Trond Olav Reinholdsen. The singers, who all come from either the Norwegian Academy of Music or the Academy of Opera,

sammen har de en bred bakgrunn fra opera, komposisjon, kirkemusikk, undervisning og direksjon.

Siden starten har Nordic Voices markert seg som et av de fremste vokalsemblene i verden i sin sjanger, og deres turneer har brakt dem til blant annet Sør-Afrika, Japan, Taiwan, Frankrike, Tyskland, Sveits, Italia, England og Spania, i tillegg til en omfattende turnevirksomhet i USA og Canada. Ensemblet har utstrakt konsertvirksomhet å vise til i Norge, og har kanskje vært det ensemblet som flittigst har bestilt og urfremført nye verker av norske komponister.

Nordic Voices har gitt ut fem egne plater, og alle platene har mottatt gode kritikker fra et internasjonalt pressekorps. To av platene – *Reges Terrae* og *Djanki-Don* – ble nominert til spellemannpris, henholdsvis i kategoriene klassisk musikk og samtidsmusikk.

I 2010 mottok Lasse Thoresen Nordisk råds musikkpris for sitt verk *opus 42*, spesielt skrevet for Nordic Voices' vokale ferdigheter. Verket ble innspilt på platen *Himmelkvad*, som kom i 2012. I 2008 mottok vokalsemblet Fartein Valen-prisen for sin innsats innenfor samtidsmusikkfeltet, og i 2010 mottok ensemblet Rolf Gammleleng-prisen.

share a broad background in opera, composition, religious music, teacher training, and conducting.

Nordic Voices has distinguished itself from the beginning as one of the leading international vocal ensembles in its genre. Its performance schedule has taken it to South Africa, Japan, Taiwan, France, Germany, Switzerland, Italy, England, and Spain, and has included extensive concert tours in the USA and Canada. The group performs often in Norway and has been perhaps the ensemble that has most frequently commissioned and premiered new works by Norwegian composers. Nordic Voices has released five of its own recordings, all of which have been well received by international critics. Two of the albums, *Reges Terrae* and *Djanki-Don* were nominated for Spellemannsprisen, Norway's Grammy, in the categories classical music and contemporary music, respectively.

In 2010 Lasse Thoresen was awarded The Nordic Council Music Prize for his work *Opus 42*, written expressly for the vocal abilities of Nordic Voices. The work can be heard on the album *Himmelkvad*, released in 2012.

In 2008 Nordic Voices received the Fartein Valen Prize for its contributions in the realm of contemporary music. In 2010 the ensemble was presented with The Rolf Gammleleng Award.

MUSIKERE//MUSICIANS:

ZINKE//CORNETTO:
BORK-FRITHJOF SMITH

**PICCOLOFLOYTER & TRAVERSOFLØYTER//
PICCOLO FLUTES & TRAVERSO FLUTES:**
LINN CECILE AASVIK
INGER JOHANNE BERG

**OBO D'AMORE & ENGELSK HORN//
OBOE D'AMORE & COR ANGLAIS:**
INGUNN LIEN GUNDERSEN
ASTRID GUNDERSEN LØNAAS

**FAGOTTER & KONTRAFAGOTT//
BASSOONS & CONTRABASSOON:**
CHRISTER BERGBY
THOMAS RITSCHER

**SOPRANSAKSOFONER//
SOPRANO SAXOPHONES:**
GEIR HOLM
KRISTIN HAAGENSEN

**KLARINETTER, BASSKLARINETT OG
KONTRABASSKLARINETT//CLARINETS,
BASS CLARINET & CONTRABASS CLARINET:**
ROAR ALNES AARUM
TOR EGILL HANSEN

BAROKKTROMPETER//BAROQUE TRUMPETS:
STIAN AARESKJOLD
TORGEIR HAARA

BAROKKTROMBONER//SACKBUTS:
MIGUEL TANTOS SEVILLANO
TARJEI GRIMSBY
HANS GEORG GUNNARSTORP

BASSBAROKKTROMBONE//BASS SACKBUT:
ROGER FJELDET

KONTRABASS//DOUBLE BASS:
ROGER MORLAND

**TEORBE & BAROKKGITARER//
THEORBE & BAROQUE GUITARS:**
VEGARD LUND
ERIK SKANKE HØSØIEN

**SLAGVERKSINSTRUMENTER//
DRUMS & PERCUSSION:**
ANDRÉ FJØRTOFT
ESPEN OLSEN
KENNETH EKORNES

SANGERE//SINGERS:
TONE BRAATEN (SOPRANO)
INGRID HANKEN (SOPRANO)
EBBA RYDH (ALTO)
PER KRISTIAN AMUNDRØD (TENOR)
TROND OLAV REINHOLDTSEN (BASS)
ROLF MAGNE ASSER (BASS)



RECORDED IN ØSTSIDEN CHURCH, FREDRIKSTAD OLD TOWN, 24 – 27 SEPTEMBER 2012
EXECUTIVE PRODUCER: HEIDI RAUDE // PRODUCERS: SEAN LEWIS AND STIAN AARESKJOLD //
BALANCE ENGINEER: SEAN LEWIS // EDITING: SEAN LEWIS // MASTERING: THOMAS WOLDEN //
BOOKLET NOTES: VEGARD LUND // ENGLISH TRANSLATION: JIM SKURDALL // BOOKLET EDITOR: HEGE WOLLENG //
COVER DESIGN: ANNA-JULIA GRANBERG / BLUNDERBUSS //
COVER ILLUSTRATION: LUIS LAGARTO (CA. 1556–1624), NUEVA ESPAÑA (MEXICO)

ALL ARRANGEMENTS BY STIAN AARESKJOLD

LAWO
CLASSICS
LWC 1061 TT 60:26
© 2014 LAWO © 2014 LAWO CLASSICS
www.lawo.no

DET NORSKE
BLÅSEENSEMBLE
ANNO 1734



1. CACHUA «LA SERRANITA» (04:07)
ANÓNIMO, PUBLISHED IN PERU, 1713
2. PROPIÑÁN DE MELYOR (02:15)
FROM CANCIONERO DE LA COLUMBINA,
PUBLISHED IN SPAIN, 1534
3. CATEDRAL DE BURGOS (01:02)
ANÓNIMO
4. CHACONA «A LA VIDA BONA» (03:23)
JUAN ARAÑÉS (CA. 1580–1650)
5. FANFARRIA (00:48)
ANÓNIMO
6. HANACPACHAP CUSSICUININ (04:03)
ANÓNIMO, PUBLISHED BY JUAN PÉREZ BOCANEGRA,
PERU 1631
7. AY QUE ME RÍO DE AMOR (02:46)
JUAN HIDALGO DE POLANCO (1614–1685)
SOPRANO: TONE BRÅTEN
8. ROMANCE DEL CONDE CLAROS (08:09)
FRANCISCO DE SALINAS (1585–1590), 1577
9. ROMANCE DE LANZAROTE (03:57)
ANÓNIMO
SOPRANO: TONE BRÅTEN
ALTO: EBBA RYDH
10. JOTA (02:37)
ANÓNIMO
11. CANARIOS Y ZARABANDA (03:41)
GASPAR SANZ (1640–1710)
12. PAVANA Y GALLIARDA (03:47)
LUIS DE MILÁN (1500–1561), 1536
13. FANTASIA (01:46)
ANÓNIMO
14. BELLE QUI TIENS MA VIE (02:36)
THOINOT ARBEAU (1520–1595), 1588
15. DIFERENCIAS SOBRE EL CANTO
«LA DAMA LE DEMANDA» (03:43)
ANTONIO DE CABEZÓN (1510–1566), 1570
16. VECCHIE LETROSE (02:48)
ADRIAN WILLAERT (1490–1562)
17. IL CANARIO (05:49)
MARCO FABRITTO CAROSO (1525/35–1605/20), 1581
18. GUARACHA
«AY QUE ME ABRASO» (02:38)
JUAN GARCÍA DE ZÉPEDES (1620–1678), MEXICO